

Záver

Cieľom tejto práce bolo porovnať vznik a obsah českého autorského práva a britského copyrightu. Hlavnou snahou bolo poukázať na, ale aj objasniť, najpodstatnejšie rozdiely a paralely porovnávaných autorskoprávných úprav, ako i na ich jednotlivé právne inštitúty signifikantné pre porovnané oblasti. Výsledky komparácií boli spracovávané priebežne a uvádzané najmä ku koncu jednotlivých kapitol. Ich podrobné zopakovanie v závere tejto diplomovej práce, by tak už bolo nadbytočné, avšak v záujme prehľadnosti a rekapitulácie uvádzam nasledovnú tabuľku:

	Česká republika	Veľká Británia	Vid' kapitola číslo:
Právny systém	Civil law	Common law	1
Hlavné pramene práva	Autorský zákon č. 101/2000 Sb.	Copyright, Designs and Patents Act 1988	2
<i>Droit d'auteur</i>	Autorské právo	Copyright ³⁷⁷	3
Autor	FO §§ 5 – 8 AZ	FO a PO §§ 9 – 11 CDPA	3
Definícia autorského/copyrightového diela	§ 2 AZ	§§ 1, 3 – 8 CDPA	4
Vznik autorského/copyrightového diela	Okamihom, keď je autorské dielo vyjadrené v akkoľvek objektívne zaznamenateľnej podobe	Okamihom, keď je copyrightové dielo fixované	4
Autorov vklad do diela	„Osobnosť, ktorá je výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora“ + komunitárny koncept pôvodnosti	Originalita + komunitárny koncept pôvodnosti	4
Vznik autorského práva/copyrightu	Princíp reformálnosti	Princíp reformálnosti	4
Obsah autorského práva/copyrightu	§ 10 AZ	§ 2 CDPA	5
Morálne práva	§ 11 AZ Neprevoditeľnosť	§§ 77 – 89 CDPA Neprevoditeľnosť (“waiver”)	6
Ekonomické práva – ich katalógy	§§ 12 – 25 AZ	§§ 16 – 21 CDPA	7
Prevod, prechod majetkových práv	Neprevoditeľnosť	Prevoditeľnosť	7
Doby ochrany	§ 27 AZ	§§ 12 – 15 (15A) CDPA	7

³⁷⁷ Berúc v úvahu obsah kapitoly 3. „Terminológia.“

Ako hlavné metódy skúmania právnych inštitútov oboch autorskoprávných úprav boli pri písaní tejto práce použité - analýza, komparácia a syntéza.

Otázka terminológie je pri porovnávaní právnych inštitútov vychádzajúcich z rôznych právnych tradícií zásadná. A práve narábanie s terminológiou, resp. preklad britských termínov, bolo najväčšou výzvou (pri spracovávaní) tejto diplomovej práce. Pri preklade bolo potrebné vychádzať nie len z lingvistického, sémantického, ale aj obsahového, odborného, významového kontextu britskej právnej terminológie.

Aj z tohto dôvodu bolo u jednotlivých, najdôležitejších termínov, či slovných spojení, uvádzané aj ich pôvodné anglické znenie, aby sa predišlo prípadným nedorozumeniam, ku ktorým by mohlo dôjsť v dôsledku „nemožnosti“ úplne adekvátneho, resp. identického prekladu, a to najmä z dôvodu absencie obdoby prekladaných právnych inštitútov, či pojmológie v slovenskom, prípadne českom jazyku.

Úroveň autorskoprávnej ochrany Českej republiky a Veľkej Británie v oblastiach, ktoré boli vybrané, a ktoré boli predmetom tejto práce, je, možno konštatovať, vo všeobecnosti za konformnú nielen s medzinárodnými požiadavkami, ale aj s nárokmi práva EÚ.

Napriek tomu, dodnes v porovnávaných autorskoprávných úpravách existujú výrazné rozdiely, majúce pôvod v histórii, a to najmä v skutočnosti, že vo svojej podstate vychádzajú a opierajú sa o odlišné teoretické východiska - common law a civil law.

Značné rozdiely úprav tu existujú i napriek tomu, že obe právne úpravy sú upravené zákonmi. T.j. že i britský copyright je dnes už „*statutory law*“ a nie „*case law*“, ako tomu bolo bývalo pred rokom 1709, a teda nejedná sa tu už o typickú formu úpravy v rámci common law s tak výraznými odlišnosťami, oproti civil law. Historickoprávne, ale i tak táto zákonná úprava copyrightu pôvodne vychádzala a vyvinula sa z tradičných inštitútov common law, a z toho plynú i dané dodnes pretrvávajúce rozdiely. A tak skutočnosť, že obe právne úpravy sú

upravené legislatívou,³⁷⁸ má vo výsledku skôr len praktické, než aké iné, výhody, a to najmä pre proces komparácie daných úprav.

Na záver, v rámci sumarizácie a generalizácie výsledkov tejto diplomovej práce, je možné dospieť k uzáveru, že v porovnávaných oblastiach, ktoré boli predmetom môjho prieskumu, teda vzniku a obsahu autorskoprávných úprav sa za celkovo najvýraznejšie pretrvávajúce rozdiely českej a britskej autorskoprávne úpravy dajú pokladať tieto skutočnosti:

1. Pri vzniku autorského / copyrightového diela, ide o rozdielny spôsob vyjadrenia diela, kde v Českej republike postačuje vyjadrenie autorského diela v akejkol'vek objektívne vnímateľnej podobe, zatiaľ čo britská úprava vyžaduje fixáciu ako predpoklad vzniku copyrightového diela.

2. Úprava morálnych práv je v českom práve súčasťou českého autorského práva a je širšia i komplexnejšia než ich úprava vo Veľkej Británii, kde tieto stoja akoby mimo samotný systém copyrightu.

3. U ekonomických práv, s ich značne európskou harmonizáciou poznačenou úpravou, by som za najvýraznejší rozdiel považovala rozdielny prístup (český a britský) k ich ne/prevoditeľnosti.

V pokračujúcom procese harmonizácie autorskoprávnej úpravy v rámci EU bude zrejme treba v budúcnosti hľadať kompromisy a riešenia pre jednotiacie úpravy i v týchto oblastiach. Ktorým smerom by sa, podľa môjho názoru, mohli uberať takéto prípadné ďalšie harmonizačné tendencie?

Ad 1. S ohľadom k podmienkam vzniku považujem českú úpravu za záberovo, čo sa týka predmetu jej ochrany, podstatne širšiu. A rozhodne by som z tejto úpravy v rámci harmonizácie neustupovala.³⁷⁹

³⁷⁸ A nejedná sa teda o prípad, v ktorom by bola česká úprava zákonná a britská case law.

³⁷⁹ Úpravu autorovho vkladu do diela, som v rámci troch bodov uvedených vyššie neuviedla najmä preto, že tu už bol predstavený určitý jednotiaci prvok, a to v podobe komunitárneho konceptu pôvodnosti.

Ad 2. K úprave morálnych práv, musíme konštatovať, že česká dlhoročná tradícia v danej oblasti sa prejavuje pozitívne nie len v prepracovanosti ale i rozsahu tejto úpravy. Osobnostné práva, ako prívesok britského copyrightu, stále majú, a ešte aj dlho budú mať čo dobiehať. A preto, a i vzhľadom k významu týchto práv autora, by som v rámci prípadnej harmonizácie, tejto harmonizáciou zatiaľ takmer nepoznačenej oblasti, odporúčala hľadať inšpiráciu v úprave českej.

Ad 3. V tejto oblasti, ostávam so zmiešanými názormi, avšak z praktického³⁸⁰ hľadiska by som v rámci harmonizačných snáh uprednostnila úpravu umožňujúcu translatívny prevod ekonomických práv a inšpirovala sa britskou úpravou copyrightu.

Záverom diplomovej práce chcem konštatovať čiastočné pochopenie pre britskú „rezistenciu voči“, či „averziu k“ európskej harmonizácii práva, ku ktorému som dospela počas spracovávania tejto práce.

Na porovnávanú právnu materiu som pochopila, že ako na „hlavného“³⁸¹ predstaviteľa common law v EÚ, je práve na Veľkú Britániu kladený zrejme najväčší nátlak k zmenám. A to najmä s ohľadom ku skutočnosti, že doteraz prijaté smernice vychádzali najmä z kontinentálnych princípov, t.j. z princípov vlastným ostatným členom EÚ, ako štátom patriacich ku kontinentálnej právnej tradícii.

Dnes sú síce harmonizačné normy výsledkom i kompromisov vyplývajúcich z potreby zjednotiť common law a civil law prístupy. Ako dlho však bude Británia schopná (a ochotná), najmä vďaka svojej ekonomickej sile, a tým aj hospodárskeho vplyvu v rámci EÚ, odolávať tejto početnej kontinentálnej prevahe?

Dosiahnuté kompromisy v rámci znení európskych smerníc, sú stále iba kompromismi a vnášajú cudzorodé prvky nie len do britskej úpravy, ale i do právnych úprav európskych štátov na kontinente. Sú tieto kompromisy, najmä politicky motivované kompromisy, prínosné pre európske autorské právo?

³⁸⁰ A to najmä z dôvodu, že do budúca by takéto priblíženie sa anglo-americkému copyrightu, mohlo, a to nie len ekonomicky, vyplatiť.

³⁸¹ S výnimkou Írska, ktoré naopak harmonizáciu s právom EÚ absorbuje otvorenejšie, a to i z dôvodov geografickopolitických, nakoľko ju „využíva“ na svoje odlišenie sa, a tým potvrdenie samostatnosti voči svojmu bývalému kolonizátorovi, t.j. Spojenému Kráľovstvu.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa tým civilný systém práva približuje nie len právu Britskému, ale i celkovo, k vo svetovom meradle veľmi významnému anglo-americkému právnemu systému, možno majú tieto kompromisy, resp. „hybridizácie“ civil law a common law osôh a značné ekonomické, či politické využitie do budúcnosti, ale to už by bola téma na ďalšiu diplomovú, prípadne rigoróznou prácu.

A celkom na úplný záver by som ešte rada citovala známy výrok sudcu J.Peterson³⁸²: „*Čo je hodné kopírovania je hodné ochrany*“.

³⁸² *University of London Press v University Tutorial Press* [1916] 2 Ch 601 s.610.